

ЦДПЖС Вх № 205 / 31.05. 2016г.

СТАНОВИЩЕ

на дисертационния труд на Зорница Пламенова Младенова, докторант редовна форма на обучение на тема **„ИЗСЛЕДВАНЕ НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА УДЪЛЖАВАНЕ НА АКТИВНИЯ СЕЗОН НА ХОТЕЛИ ПО БЪЛГАРСКОТО ЧЕРНОМОРИЕ ЧРЕЗ ОПТИМИЗИРАНЕ НА ПРИЛАГАНИЯ СПОРТНО-АНИМАЦИОНЕН ПРОДУКТ“** за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 7.6 Спорт

Дал становище: проф. Даниела Дашева, ДН

Представеният ми за становище дисертационен труд е актуална научна разработка в областта на спортната анимация в туризма. Спортно-анимационните програми са тясно свързани с туристическия продукт. Те са един от най-модерните начини за повишаване на ефективността на туристическия сезон, въобще, в това число и в Р България и особено на този по българското Черноморие. Българският туризъм е с ясно изразена териториална и сезонна насоченост и определено в структурно и в съдържателно отношение се откриват редица дефицити. В този смисъл, са похвални усилията на докторантката да навлезе в дълбочината на проблемите, които съпътстват туристическия сезон в Р България и неговата продължителност през активните трите летни месеца.

Проучването на проблема, проведените наблюдения, както и анализът на получените резултати са изложени в обем от 154 стр., включително приложения, 21 таблици и 8 фигури, 26 диаграми и 21 таблици.

Позволете ми още в началото на моето становище да подчертая, позитивното си отношение към количеството и качеството на извършената изследователска дейност и нейното представяне на страниците на дисертационния труд.

Детайлният анализ по глави показва:

В глава първа – Теоретична постановка на проблема съдържа интересни факти и съждения за туризма в световната икономика и мястото на Р България; перспективи в развитието на туристическата индустрия; България като част от световната туристическа индустрия; туристическото райониране като фактор за развитието на съвременния български туризъм; спортният туризъм като самостоятелна област на научното и практическото познание; спортната анимация – същност, основни характеристики, част от туристическия продукт. Сполучливо е проследен и анализиран нашият и чужд опит на базата на 84 литературни, документални и интернет източници на кирилица и латиница. Тази глава завършва с логично изведена хипотеза и научно-практическа обосновка на проблема.

Във втора е представена основната цел на изследването, основните задачи за реализирането на поставената цел – 5 на брой, обекта, предмета на изследването, организацията и методиката. Тя е разработена логически и е съдържателна. Какви са моите аргументи за това твърдение:

1. Добре формулирана изходна позиция като цел и предмет на изследване.
2. Подробно описани методи, сред които контент-анализ, бенчмаркинг, PESTE анализ, SWOT анализ, сегментиране, анкетно проучване, стайна анкета и дълбочинно интервю, основно от сферата на изследователския инструментариум, типичен за икономически проучвания. Този факт показва, че докторантката борава свободно с широк кръг от изследователски методи и познава тяхната специфика.
3. Сполучливо подбрани статистически методи и процедури за обработване на експериментално получените данни (вариационен и клъстерен анализ). Някои от посочените методи не се използват често в

научните разработки на докторанти, поради което отчитам този факт като съществен и го оценявам в полза на докторантката.

Разбира се най-много научни и приложни приноси се съдържат в трета глава – Анализ на резултатите. Кой са те:

1. На базата на анкетното проучване са анализирани нагласите на туристите за практикуване на предлаганите спортно-рекреационни активности във възрастов аспект. Клъстерният анализ показва, че най-голямата категория на ползващи анимационни продукти са 18 годишните ученици, следвани от възрастовия диапазон 55+ години и именно те са тези възрастови и социални групи, които трябва да бъдат определени като основни.
2. Анализирани са профилът на специалистите, предлагащи анимационни продукти по българското Черноморие. Основните изследователски факти тук се отнасят до: най-често срещаните мотиви за упражняване на спортно-анимационна дейност са свързани с хобито; възможностите за професионална реализация; отношението на туристите към предлаганите услуги.
3. Изследван е профилът на туристите в т.нар. крила на сезона. Оформят се два основни клъстера – български граждани с престой до 2 дни и полски туристи с престой на принципа all inclusive от 5 до 7 дни. Идеята на докторантката е към тях да бъдат насочени усилията на аниматори и мениджъри за удължаване на сезона.
4. Направен е сравнителен анализ на предлаганите спортно-анимационни продукти в хотелите по българското Черноморие. Установено е, че основният рекреативен ресурс са плажовете по българското Черноморие и свързаните с това двигателни водни и други предлагани активности.

5. Описани са спортно-анимационните дейности предлагане в хотелите по българското Черноморие и е направен анализ на възможностите за развитие на спортния туризъм. Интересен и позитивен е фактът, че именно спортния туризъм може да бъде онзи стимулиращ фактор за удължаване на сезона по българското Черноморие.

Дефинираните в края на дисертацията изводи и препоръки, обективно отразяват извършената от докторантката изследователска и аналитична дейност. Те са кратко формулирани и придават завършен вид на дисертационния труд.

Бих искала да отбележа, че нямам сериозни критични бележки и съображения към дисертационния труд. Смятам, обаче, че е някои от аспектите на изследване и анализ се нуждаят от прецизиране и доразвиване.

В заключение, несъмнено представеният дисертационен труд е амбициозна, научна разработка, съчетаваща проблемите на теорията и практиката на спортната анимация. Всичко това ми дава основание с увереност да предложа на уважаемите членове на научното жури да присъди образователната и научна степен "доктор" на Зорница Пламенова Младенова, в професионално направление 7.6. Спорт, научна специалност – Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ).

07.06.2016

Дал становище:

/проф. Д. Дашева, ДН/